

Верховний
Суд

Правове регулювання ШІ в Україні. Положення та ШІ-практики Верховного Суду

Ян БЕРНАЗЮК,

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,
доктор юридичних наук, професор

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ПІДГОТОВКИ СУДДІВ
ОДЕСЬКЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Вебінар для помічників суддів "Використання штучного інтелекту в діяльності помічника судді: виклики, етичні аспекти, ризики"

16 липня 2026 року

Ukraine: Artificial Intelligence Readiness Assessment Report. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2026

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000398153>

1-ше місце у світі за Індексом електронної участі ООН (E-Participation Index) Україна є лідером у залученні громадян до демократичних процесів через цифрові інструменти.

5-те місце в Індексі онлайн-послуг ООН (Online Services Index) у 2024 році — підйом на 97 позицій з 2018 року.

40-те місце серед 195 країн у Government AI Readiness Index 2025 від Oxford Insights (показник цифровізації державних послуг — 99,63%).

Висока цифровізація України створює можливість для відповідального використання ШІ у правосудді

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Стаття 124.

Правосуддя в Україні здійснюють виключно суди.

Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення. У передбачених законом випадках суди розглядають також інші справи.

Законом може бути визначений обов'язковий досудовий порядок урегулювання спору.

Кодекс суддівської етики (Стаття 16)

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>

Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це:

1. не впливає на незалежність та неупередженість судді,
2. не стосується оцінки доказів,
3. не стосується процесу ухвалення рішень,
4. не порушує вимог законодавства.

Коментар до Кодексу суддівської етики, затверджений рішенням Ради суддів України від 02.03.2026 № 14

<https://constitutionalist.com.ua/komentar-do-statti-16-vykorystannia-suddeiu-tekhnohij-shi-kodeksu-suddivskoi-etyky>

1. Оцінка доказів не може бути делегована ШІ
2. ШІ не може визначати результат справи (наприклад, рішення про задоволення)
3. ШІ не може здійснювати юридичну кваліфікацію фактів
4. Суддя не може використовувати ШІ для визначення пріоритетності чи достовірності доказів
5. Заборонено автоматизоване визначення достовірності чи важливості доказів
6. Заборонено тлумачення права та ухвалення рішень
7. Заборонена підготовка мотивувальної частини рішень без контролю з боку судді
8. Заборонено делегування ухвалення рішення ШІ, оскільки це означало б відмову від суддівської функції та відповідальності

Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117)

https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Polozhennya_SHI.pdf

1. узагальнення судової практики з метою забезпечення її єдності
2. аналіз судових рішень із метою виявлення системних причин виникнення спорів (превентивне правосуддя) та підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства
3. наповнення Бази правових позицій Верховного Суду
4. аналіз та узагальнення великих обсягів даних на основі відкритих джерел інформації
5. підготовка аналітичних документів і звітів
6. автоматизація повторюваних робочих процесів, візуалізація даних у вигляді графіків і діаграм тощо
7. створення та поширення інформації про діяльність Верховного Суду, сприяння веденню вебсторінок Верховного Суду в соціальних мережах
8. створення чат-ботів, зокрема, для забезпечення зворотного зв'язку з відвідувачами Верховного Суду й учасниками судових процесів
9. добір матеріалів для саморозвитку, підвищення кваліфікації та професійного навчання
10. пошук нових ідей та підходів до організації робочих процесів
11. переклад документів з іноземних мов
12. виконання суто технічних завдань (наприклад, перевірка граматики, форматування тексту, транскрибування)

Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117)

https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Polozhennya_SHI.pdf

1. ШІ не може замінити професійну діяльність працівника (його критичне мислення, фахове судження, правову кваліфікацію та прийняття остаточного рішення)
2. забороняється використовувати загальнодоступні технології ШІ для роботи з інформацією з обмеженим доступом (конфіденційною, таємною та службовою інформацією)
3. забороняється опрацювання документів, які містять відомості, що охороняються законом, у тому числі таємницю ухвалення судового рішення та інформацію із закритого судового засідання
4. забороняється автоматичне створення проєктів рішень та будь-яких інших процесуальних документів, що ухвалюються у межах судового провадження
5. забороняється прогнозувати індивідуальні рішення суддів у конкретних справах
6. забороняється опрацювання матеріалів судової справи, що містять персональні дані
7. забороняється аналіз та моніторинг поведінки працівників
8. забороняється завантажувати службові документи, що містять інформацію з обмеженим доступом, у тому числі персональні дані суб'єктів звернення або учасників процесу, банківську таємницю, адвокатську таємницю тощо

Проект Закону України «Про штучний інтелект»

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-zakonu-ukrainy-pro-shtuchnyj-intelekt>

Виключна відповідальність судді

Усі остаточні рішення щодо тлумачення і застосування норм права, встановлення та оцінки обставин справи, оцінки доказів, визначення способу судового захисту та ухвалення судових і процесуальних рішень залишаються виключною компетенцією судді. Система штучного інтелекту не може замінювати суддю, а жодне судове рішення не може ґрунтуватися виключно на результаті її роботи.

Стаття 6, частини перша і друга проекту Закону України «Про штучний інтелект»

Проект Закону України «Про штучний інтелект»

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-zakonu-ukrainy-pro-shtuchnyj-intelekt>

Допоміжний характер ШІ та обов'язок перевірки

Суддя може використовувати системи штучного інтелекту виключно як допоміжний інструмент для пошуку, систематизації та аналізу інформації. Жодне судове чи процесуальне рішення не може ґрунтуватися на результатах, згенерованих системою штучного інтелекту, без їх повної перевірки та оцінки суддею; учасники справи мають право бути поінформованими про використання судом ШІ для аналізу обставин справи, оцінки доказів, підготовки проекту рішення або формування правових висновків.

Пункт 5 «Прикінцеві та перехідні положення» проекту — запропонована частина дев'ята статті 15 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Проект Положення про використання технологій штучного інтелекту працівниками Апарату Верховного Суду

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-polozhennia-pro-vykorystannia-tekhnologij-shtuchnoho-intelektu-pratsivnykamy-aparatu-verkhovnoho-sudu>

Чинне Положення закріплює основні принципи відповідального використання ШІ, визначає дозволені функції та ключові заборони, вимагає перевірки результатів за першоджерелами, навчання працівників, а також передбачає моніторинг і відповідальність.

Проект запроваджує значно детальнішу інституційну модель: класифікацію систем за рівнями ризику, Реєстр схвалених систем ШІ, попередню правову, безпекову й організаційну оцінку, спеціальні умови використання та повторну оцінку системи після істотної зміни її функцій або способу обробки даних.

Проект Положення про використання технологій штучного інтелекту працівниками Апарату Верховного Суду

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-polozhennia-pro-vykorystannia-tekhnologij-shtuchnoho-intelektu-pratsivnykamy-aparatu-verkhovnoho-sudu>

Чинне Положення вже забороняє автоматичне створення проєктів судових рішень, прогнозування індивідуальних рішень суддів, опрацювання матеріалів справ із персональними даними у загальнодоступних системах та моніторинг поведінки працівників.

Проект істотно розширює ці гарантії: забороняє профілювання суддів і працівників, моделювання позиції складу суду, автоматизовані кадрові чи дисциплінарні рішення та оманливий синтетичний контент; вимагає внутрішньої фіксації істотного використання ШІ, перевірки кожного джерела і проведення оцінки впливу систем високого ризику на права людини.

Повідомлення про оприлюднення проекту постанови КМУ “Про реалізацію експериментального проекту стосовно здійснення електронного судочинства”

<https://thedigital.gov.ua/documents/legislation/povidomlennia-pro-opryliudnennia-proektu-postanovy-pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-stosovno-zdiysnennia-elektronnoho-sudochynstva>

Проект охоплює, зокрема, справи за статтями 122-4, 124, частинами третьою і п'ятою статті 126 та статтею 130 КУпАП.

Система має передавати особі через Дію проект резолютивного результату, з яким вона може погодитися, після чого суддя підписує або відхиляє сформований проект. Така модель може прискорити розгляд масових справ, однак потребує особливо жорстких гарантій: реального, а не формального суддівського контролю; прозорості алгоритму; захисту персональних даних; збереження презумпції невинуватості, права бути почутим і виключної відповідальності судді за остаточне рішення.

Проект Постанови КМУ «Про реалізацію експериментального проекту щодо використання технологій штучного інтелекту під час технічного опрацювання матеріалів окремих категорій справ про адміністративні правопорушення»

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-postanovy-kmu-pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proiektu-shchodo-vykorystannia-tekhnologij-shtuchnoho-intelektu-pid-chas-tekhnichnoho-opratsiuvannia-materialiv-okremykh-katehorij-sprav-pro-ad>

Мета експерименту: перевірити точність, безпечність, надійність і практичну корисність ШІ для структурування матеріалів справи, перевірки реквізитів і строків, пошуку релевантної судової практики та підготовки інформаційно-аналітичної довідки для судді.

ШІ використовується виключно як допоміжний інформаційно-аналітичний інструмент. Він не здійснює правосуддя, не оцінює докази, не встановлює винуватість, не визначає вид або розмір стягнення і не створює самотійних процесуальних наслідків.

Проект Постанови КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо використання технологій штучного інтелекту під час технічного опрацювання матеріалів окремих категорій справ про адміністративні правопорушення»

<https://constitutionalist.com.ua/proiekt-postanovy-kmu-pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proiektu-shchodo-vykorystannia-tekhnologij-shtuchnoho-intelektu-pid-chas-tekhnichnoho-opratsiuvannia-materialiv-okremykh-katehorij-sprav-pro-ad>

Персональні дані можуть оброблятися лише у необхідному обсязі з дотриманням принципів законності, визначеності мети, пропорційності, мінімізації даних, обмеження доступу та журналювання операцій. Дані з конкретних судових справ не можуть використовуватися для навчання або донавчання моделей ШІ.

Суддя зобов'язаний самостійно дослідити матеріали справи, оцінити докази, встановити обставини та ухвалити рішення відповідно до закону. Інформаційно-аналітична довідка не є обов'язковою: суддя може не використовувати її і не пояснювати причин такого рішення.

Від ШІ-асистентів до ШІ-агентів: Рекомендації з відповідального використання систем штучного інтелекту для публічного та приватного секторів

<https://storage.thedigital.gov.ua/files/4/b4/db247c50df4a1f37f8b716dff1121b4f.pdf>

ШІ-асистент переважно відповідає на запит користувача, тоді як ШІ-агент може самостійно планувати кроки, обирати інструменти, діяти у зовнішньому цифровому середовищі та коригувати власні дії.

Для суддів це означає перехід від інструмента, який “підказує”, до системи, яка потенційно “діє”. Тому ключовим стає не технічна зручність, а рівень автономності, контроль людини, простежуваність дій і межі відповідальності.

OECD.AI Policy Navigator: глобальна карта державної політики у сфері ШІ

<https://oecd.ai/en/dashboards/policy-initiatives>

Офіційна інтерактивна база Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), що містить понад 2 300 законів, стратегій, регуляторних актів, інституційних механізмів і державних проєктів більш як із 80 юрисдикцій та організацій, із можливістю пошуку за країною, видом документа, статусом, сектором і принципами ШІ.

Його значення полягає у доступі до систематизованих і верифікованих державами відомостей, що допомагають виявляти міжнародні тенденції, уникати випадкового запозичення окремих моделей і формувати регулювання, сумісне з підходами інших юрисдикцій.

OECD AI Incidents and Hazards Monitor: база ризиків і негативних наслідків ШІ

<https://oecd.ai/en/incidents>

Автоматизований монітор повідомлень про інциденти та потенційні загрози, пов'язані із системами ШІ. AIM аналізує матеріали авторитетних міжнародних медіа та дає змогу шукати випадки за країною, галуззю, видом і тяжкістю шкоди, категорією постраждалих, функцією та рівнем автономності системи. Для суддів і правників AIM є джерелом емпіричної інформації про те, як ризики ШІ реалізуються на практиці: від дискримінації та порушень приватності до помилкових автоматизованих рішень і каскадних збоїв.

OpenAI – Мальта: ШІ як загальнодоступна національна інфраструктура

<https://openai.com/uk-UA/index/malta-chatgpt-plus-partnership>

Уряд Мальти започаткував партнерство такого масштабу: після завершення безплатного курсу AI for Everyone, громадяни отримують безоплатний доступ до ChatGPT Plus на один рік.

Для майбутнього правосуддя це важливий орієнтир: надання суддям і працівникам судів доступу до професійних ШІ-систем має супроводжуватися обов'язковою ШІ-грамотністю, перевіркою компетентності та чіткими межами використання; інакше технологічний доступ випереджатиме здатність належно контролювати ризики.

Ухвала Верховного Суду від 15 січня 2026 року
у справі № 240/14153/24
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133336040>

У справі № 240/14153/24 Суд установив, що в касаційній скарзі були наведені неіснуючі постанови Верховного Суду. Суд прямо пов'язав такий характер посилок із можливим використанням генеративного ШІ та отриманням результату у формі «галюцинацій» — хибної інформації, представленої як достовірна.

Такі дії суперечать принципу добросовісності користування процесуальними правами, закріпленому у статті 45 КАС України. Використання ШІ для підготовки процесуального документа саме по собі не заборонене, але відповідальність за достовірність інформації несе учасник справи.

Ухвала Верховного Суду від 08 лютого 2024 року у справі № 925/200/22

Окрема думка судді Верховного Суду від 08 лютого 2024 року у справі № 925/200/22

У справі № 925/200/22 Верховний Суд сформулював принципову позицію: ШІ може бути корисним і допоміжним інструментом у сфері правосуддя, але не може замінити суддів. Ухвалення рішень має здійснюватися лише суддями - явно чи неявно це не можна делегувати технології.

Водночас окрема думка у цій справі важлива для балансу: саме по собі посилення на інформацію, згенеровану ШІ, без інших обставин недобросовісності, не повинно автоматично визнаватися зловживанням процесуальними правами або неповагою до суду. Карати треба не інструмент, а недобросовісне використання.

Рішення Броварського міськрайонного суду Київської області від 02 травня 2023 року у справі № 361/4011/20
Постанова Київського апеляційного суду від 05 лютого 2024 року у справі № 361/4450/20

У справі № 361/4011/20 суд відхилив посилання на аналіз схожості знаків, проведений із залученням ChatGPT. Суд виходив з того, що в Україні відсутнє законодавство, яке дозволяє використовувати висновки ШІ як засіб доказування; ШІ не має статусу експерта чи спеціаліста.

В іншій справі № 361/4450/20 суд додав важливий аргумент: результати діяльності ШІ мають характер імовірнісних припущень, а процес роботи ШІ не є прозорим і верифікованим. Отже, використання ШІ для формування позиції сторони можливе, але такі результати не можуть підміняти доказову базу.

Постанова Верховного Суду від 07 травня 2025 року у справі № 335/12523/23

Верховний Суд підкреслив, що технології ШІ не наділені процесуальним статусом експерта чи спеціаліста; їхні висновки не мають преюдиційного або доказового значення; вони не є загальновизнаними в криміналістиці й не можуть підміняти оцінку доказів судом.

ШІ не попереджається про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку або за відмову від виконання обов'язків експерта.

Ухвала Київського апеляційного суду від 30 липня 2025 року у справі № 11-КП/824/1818/2025

Київський апеляційний суд скасував вирок суду першої інстанції, зокрема через те, що вирок було обтяжено довільним трактуванням загальних понять і теоретичними аспектами, згенерованими ChatGPT. Це поставило під сумнів суддівський розсуд і тлумачення права.

Апеляційний суд наголосив, що використання технологій має поважати природу судового процесу. ШІ є лише допоміжним інструментом і не може замінити роль суддів у встановленні фактичних обставин справи.

Постанова Верховного Суду від 08 липня 2025 року у справі № 925/496/24

У справі № 925/496/24 сторона намагалася використати відповіді, згенеровані ChatGPT та Grok, для трактування умов договору оренди землі. Суд відмовився досліджувати такі відповіді як доказ.

ШІ може бути корисним інформативним інструментом, але не може замінити ні роль суддів, ні принципи належності, допустимості та достовірності доказів. Технологія має підтримувати верховенство права, а не створювати альтернативний канал доказування чи тлумачення.

Промова сера Коліна Бірсса (Sir Colin Birss) Канцлера Високого суду Англії та Уельсу

<https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2026/04/CHC-CLLS-Speech-April-2026.pdf>

Суддям не заборонено використовувати ШІ: навпаки, їм надано захищені інструменти, навчальні матеріали, бібліотеку запитів і спеціальні тренінги

ШІ вже використовується для транскрибування, знеособлення судових рішень, пошуку внутрішніх суперечностей у проєктах і швидкої навігації у великих масивах електронних матеріалів. Сер Колін Бірсс особисто застосовує захищений Copilot для перевірки завершених проєктів рішень і відзначає його високу ефективність у виявленні неузгодженостей та уточненні формулювань.

RentAHuman.ai: агентний ШІ виходить у фізичний світ

<https://rentahuman.ai>

Експериментальний цифровий майданчик, через який оператори ШІ-агентів, компанії й фізичні особи можуть залучати людей до виконання завдань у реальному світі.

Агент може розмістити завдання, комунікувати з виконавцем і забезпечити оплату. Це показовий перехід від ШІ, який лише пропонує відповідь, до ШІ, який ініціює послідовність юридично та фактично значущих дій.

За умовами платформи відповідальність за дії агента й фінансові зобов'язання покладається на його оператора.

ПРИКЛАДИ ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШІ (у наукових та науково-експериментальних цілях)

1. GPT-бот: Наукомір AI <https://constitutionalist.com.ua/naukomir-ai>
2. GPT-бот: AI & Law Source Analyst <https://constitutionalist.com.ua/gpt-bot-ai-law-source-analyst>
3. GPT-бот «Касаційний фільтр КАС України»: перевірка скарги до Верховного Суду <https://constitutionalist.com.ua/gpt-bot-kasatsijnyj-filtr-kas-ukrainy-perevirka-skarhy-do-verkhovnoho-sudu-3>
4. ШІ та досудовий порядок урегулювання спорів: Конституція України та нова архітектура доступу до правосуддя <https://constitutionalist.com.ua/shi-ta-dosudovyj-poriadok-urehuliuвання-sporiv-konstytutsiia-ukrainy-ta-nova-arkhitektura-dostupu-do-pravosuddia>
5. Supreme Court Case Law on the Application of the Law of Ukraine “On Administrative Procedure”: A Review <https://constitutionalist.com.ua/supreme-court-case-law-on-the-application-of-the-law-of-ukraine-on-administrative-procedure-a-review>
6. Окрема ухвала в практиці Верховного Суду: процесуальна дисципліна, реагування на нормативні прогалини та захист суспільного інтересу (огляд окремих ухвал за 2021–2026 роки) <https://constitutionalist.com.ua/okrema-ukhvala-v-praktytsi-verkhovnoho-sudu-protseusualna-dystsyplina-reahuvannia-na-normatyvni-prohalyny-ta-zakhyst-suspilnoho-interesu-ohliad-okremykh-ukhval-za-2021-2026-roky>
7. Окремі думки судді в адміністративному судочинстві: ефективний судовий захист, суспільний інтерес та конституційні межі судової влади (авторський аналітичний огляд за 2018–2026 роки) <https://constitutionalist.com.ua/okremi-dumky-suddi-v-administratyvnomu-sudochynstvi-efektyvnyj-sudovyj-zakhyst-suspilnyj-interes-ta-konstytutsijni-mezhi-sudovoi-vlady-avtorskyj-analitychnyj-ohliad-za-2018-2026-roky>

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Берназюк Ян. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
2. Берназюк Ян. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-ia-k-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
3. Берназюк Ян. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
4. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence and the Judicial system of Ukraine: results of cooperation in the past year <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
5. Берназюк Ян. Штучний інтелект і його використання для забезпечення єдності судової практики як складової довіри до суду // Слово Національної школи суддів України. – 2024, № 2(49), С. 16-35 https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
6. Берназюк Ян. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя // Юридична газета. № 4 (792). - С. 16-18. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>
7. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence in the Ukrainian Judiciary: Charting the Course Under the Digital Gavel <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-in-the-ukrainian-judiciary-charting-the-course-under-the-digital-gavel>
8. Bernaziuk Ian. Benchmarking Justice: Can AI Uphold the Rule of Law? <https://law.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Rule-of-Law-and-AI-Challenges.pdf>
9. Берназюк Ян. Правосуддя майбутнього: збереження незалежності та людяності в еру ШІ https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/161.%20Future_justice_independent_humane%20AI-era_bernaziuk%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BE.pdf
10. Берназюк Ян. Межі втручання у приватне життя в умовах загроз національній безпеці: стандарти і виклики для правосуддя https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/135.%20Limits_of_Interference_Private_Life_under_National_Security%20Threats_bernaziuk.pdf
11. Берназюк Ян, Фонова Олена. Правосуддя 2035: між правом і кодом. Випуск № 18 подкастів НШСУ https://youtu.be/UlghLhHV8os?si=nCpvAl5p5KP3tY_G
12. Штучний інтелект у роботі адвоката та судовому процесі: можливості, межі, відповідальність <https://youtu.be/-qJ2FCeOEWQ>
13. Коментар до статті 16 (використання суддею технологій ШІ) Кодексу суддівської етики <https://constitutionalist.com.ua/komentar-do-statti-16-vykorystannia-suddeiu-tekhnologij-shi-kodeksu-suddivskoi-etyky>
14. Bernaziuk Ian Integration of AI into the Justice System of Ukraine: Normative Boundaries, Technological Sovereignty, and Case-Law https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezent2026/182_Integration_AI_into_Ukraine%E2%80%99s_Justice_System_bernaziuk.pdf
15. Bernaziuk Ian Educational and Practice-Oriented Initiatives: Preparing the Judiciary of Ukraine for the Age of AI https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezent2026/183_Preparing_Ukrainian_Judges_for_AI_bernaziuk.pdf
16. Берназюк Ян. Примирення та медіація як інструменти ефективного захисту в адміністративному судочинстві https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezent2026/184_Conciliation_mediation_effective_remedies_bernaziuk.pdf
17. Bernaziuk Ian Sovereign AI: From a Technological Idea to a Matter of State Resilience <https://constitutionalist.com.ua/sovereign-ai-from-a-technological-idea-to-a-matter-of-state-resilience>

Верховний
Суд

Дякую за увагу!